

Hjem > Landdistriktsmidler > 2014 > Formidling og demonstration ny viden > Ukrudt i vårsæd

Ukrudt i vårsæd

Bekæmp ukrudtet, når det har 1-2 løvblade, men træk sprøjtningen, hvis snerlepileurt, hanekro og andet sent fremspirende ukrudt fortsat er under fremspiring.

Målet med ukrudtsbekæmpelsen er at sikre mod udbyttetab, men også at sikre mod opformering af ukrudt i sædskiftet. Mange års forsøg har vist, at den nødvendige dosis for at opnå en tilstrækkelig ren mark, er større end den lave dosis, der normalt skal til at sikre størst nettomerudbytte i vårsæd. I de fleste forsøg er den bedste økonomi opnået ved blot at anvende fra kvart til halv dosis, men det har i nogle forsøg efterladt lidt for meget ukrudt. Når der er meget ukrudt har det ofte været økonomisk med trekvart til hel dosis. Når du fastlægger den nødvendige dosis, er udfordringen derfor at vurdere,

- hvor godt afgrøden vil vokse til og dermed dens evne til at kunne konkurrere mod ukrudtet,
- ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning
- og behovet for at sanere ukrudtsbestanden, f.eks. i sædskifter med frø, roer mv..

Sprøjtetidspunkt

Der er bedst effekt ved morgensprøjtning, især i en tør periode. Den bedste effekt opnår du ved at bekæmpe ukrudtet inden det har mere end to løvblade. Hvor arter som hanekro og snerlepileurt spirer frem over en længere periode, kan det være nødvendigt at udsætte sprøjtningen, til det største ukrudt har to-fire løvblade.

Snerlepileurt 'driller' på mange arealer og gør det svært at vælge det rigtige sprøjtetidspunkt. Den spirer de fleste år over en lang periode, så det kan godt betale sig at trække sprøjtetidspunktet så længe der fortsat spirer nye kimplanter frem, selv om der så skal bruges lidt højere dosis.

Bekæmpelsesforslag

- **Vårbyg**
 - Udlæg af græs i vårbyg
 - Udlæg af kløvergræs i vårbyg
 - Udlæg af lucerne i vårbyg
 - Udlæg af frøgræs
- **Vårhvede**
- **Havre**

Vælg en løsning efter de tre-fem mest dominerende ukrudtsarter. En blanding svarende til sammenlagt halv dosis vil være tilstrækkelig til også at kunne bekæmpe de fleste arter, når planterne har op til fire løvblade. Når ukrudtet kun har op til 2 løvblade, ikke består af 'vanskelige' arter og der er optimale sprøjtebetingelser, kan dosis sættes helt ned til kvart. Sæt dosis op til trekvart til hel, hvis ukrudtet er stort med mere end fire løvblade, eller der forekommer en meget massiv ukrudtsbestand.

Enårig rapgræs kan optræde i så store mængder, at der er behov for at anvende **Hussar OD**, som kan lægge en dæmper på enårig rapgræs. Mod gul okseøjle og lægejordrøg bør der anvendes en høj dosis for at sikre god effekt af første sprøjtning. Vær opmærksom på, om der 10-14 dage senere er behov for opfølgning mod yderligere femspirring af disse arter, og at der er begrænsninger for SU-midler. Storkeknæb bekæmpes bedst med **Ally SX**, **Express SX**, **Express Gold SX**, **Hussar OD** eller **Primus**. Hejrenæb bekæmpes bedst med **Ally ST**, **Express SX**, **Express Gold SX**, **Hussar OD** eller **Primus**. **Oxitril CM/Briotril** har god effekt på små hejrenæb.

Mustang forte har på etiketten en række forbehold med hensyn til etablering af følgende afgrøde og anvendelse af halmen. Midlet passer ikke ind i sædskifter med roer, kartofler, bælgplanter og specialafgrøder. Midlet har især en god effekt mod kurvblomstrede arter som kamille og gul okseøjle.

Tidsler, gråbynke, skræppe, agerpadderok og andet rodukrudt kan først bekæmpes effektivt, når skuddene er godt fremme. Det vil de ikke være ved den almindelige ukrudtsbekæmpelse. Se [bekæmpelse af rodukrudt i korn](#)

Midler

I tabellerne med bekæmpelsesforslag er der som udgangspunkt nævnt originalprodukter. På markedet er der for flere af midlerne en række generiske produkter og parallelprodukter. De generiske, som har samme aktivstof, men ikke samme formulering, er nævnt i nedenstående oversigt:

Aktivstof og virkemåde	Midler	Normaldosis g/l/tab pr. ha
Tribenuron (ALS-hæmmer)	Express SX	15 g
	Nuance WG	10 g
	Trimmer 50 SG	15 g
Metsulfuron (ALS-hæmmer)	Ally SX	20 g
	Accurate 20 WG	20 g
	Finy	20 g
	Isomexx	20 g
	Ricorso	20 g
	Nicanor 20 SG	20 g
Florasulam (ALS-hæmmer)	Primus	0,1 l
	Saracen	0,1 l
Fluoxypyr (hormon)	Starane 180	07 l
	Tomahawk	0,7 l
	Lodin	0,7 l
	Fluxyr 200 EC	0,63 l
Bromoxynil + ioxynil (fotosystem II hæmning og afkoblere)	Oxitril CM	(1,0) max. dosis er 0,2

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

	Briotril 400 EC/Duotril 400 EC	(1,0) max. dosis er 0,60
Fenoxaprop (ACCCase-hæmmer)	Primera Super	1,0
	Foxtrot	1,0
Diflufenican (Blokerer carotenoid-syntesen)	DFF	0,15 l
	Diflanil 500 SC	0,15 l
	Legancy 500 SC	0,15 l
	Sempra	0,15 l

Begrænsninger for nogle mange SU- midler (ALS-hæmmere)

En række SU-midler er pålagt den begrænsning, at de kun må bruges én gang pr. vækstsæson. Når et af midlerne er anvendt, så udelukker det brugen af de øvrige. Dette er på grund af et fælles nedbrydningsprodukt. På etiketten står det, at de pågældende produkter kun må anvendes 1 gang pr. sæson og at andre produkter, der indeholder tribenuron-methyl, iodosulfuron, metsulfuron-methyl, triasulfuron eller thifensulfuron-methyl, ikke må anvendes i samme sæson. I nævnte rækkefølge er moderprodukterne Express, Hussar, Ally, Zoom og Harmony. Man kan altså eksempelvis ikke længere lave en splitsprøjtning, hvor Express er med i begge sprøjtninger.

Sprøjteteknik

Bekæmpelse af tokimbladet ukrudt i vårsæd stiller på det normale sprøjtetidspunkt ikke særlige krav til sprøjteteknik. Anvend derfor under gode sprøjteforhold en lavdrifts- eller refleksdyse, og skift til kompakt luftinjektionsdysen under mindre gunstige forhold eller langs 'følsomme' naboer, hvis vindretningen er imod disse. Se også [her](#).

Blandinger forebygger herbicidresistens

Herbicidresistens kan du forebygge ved at bruge tankblandinger af midler med forskellig virkningsmekanisme. En god blandingspartner til ALS-hæmmere, de såkaldte mini-midler, er Oxitril eller Briotril, som har to indbyggede virkningsmekanismer og derfor er gode resistensbrydere. En anden mulighed er at anvende Tomahawk 180/Lodin eller et tilsvarende parallelprodukt med aktivstoffet fluroxypyr, hvis virkemekanisme er hormonvirkning. Diflufenican-midler som DFF har en helt tredje virkningsmekanisme, og vil også kunne modvirke resistensudvikling hos f.eks. fuglegræs. Endelig indeholder Mustang forte aminopyralid, som har hormonvirkning.

Primus/Saracen indeholder aktivstoffet florasulam, der virker på præcis samme måde i planten som sulfonylurea-midlerne, altså er det en ALS-hæmmer. Ofte har florasulam vist sig effektivt mod de bestande af fuglegræs, som har udviklet ALS-resistens, men er der fundet to tilfælde, hvor der samtidig er resistens mod dette aktivstof. Derfor kan florasulam ikke med sikkerhed regnes for et stof, der forebygger resistensudvikling overfor sulfonylurea-midlerne.

Et vist skifte mellem løsninger fra år til år vil være en god strategi, selv om du bruger blandinger. Det giver mulighed for, at den samme ukrudtsart ikke år efter år primært bekæmpes med det samme aktivstof. F.eks. har Express + Tomahawk god resistensforebyggelse overfor fuglegræs, da begge aktivstoffer er effektive ved lav dosis, men ikke mod kamille, hvor kun Express er effektiv. Express + Oxitril har resistensforebyggelse mod både fuglegræs og kamille, da begge midler har god effekt mod de to arter.

Se også inspirationsark: [Forebyg resistens mod ukrudtsmidler](#)

Planteværn Online

[Planteværn Online](#) kan give forslag om middelvalg i den enkelte mark. Planteværn Online indeholder også effektprofiler af enkeltmidler og beregner effekter af brugerens egne blandingsforslag. Vær opmærksom på, at der ved beregning af bekæmpelsesforslag ikke er taget hensyn til at forebygge herbicidresistens. Derfor bør de billigste løsninger, som næsten kun er SU-midler, ikke anvendes.

Her kan du læse om [ukrudt i vårbyg med udlæg af kløver og græs til frø](#) og ukrudt i [vårbyg med udlæg af rent græs, kløvergræs eller lucerne](#).

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.